GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 101. 6. Lipca 1818.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Nayiaśnieyszy Pan raczył Józefa Wernera Koncepistę przy Galicyyskim Rządzie kraiowym mianować nayłaskawiey Kommissarzem Cyrkułowym trzeciey klassy, a to przez wzgląd na iego wyszczególniaiącą się zdatność, zasługi i prawość.

Z Wiednia d. 24. Czerwca. — Hurtownik Piotr Jussuf w Tryiescie ofiarował N. Cesarzowi Jegomości nayuniżeniey w podarunku dwa kolossalne starożytne posągi, które dostał od brata swoiego, będącego w służbie u Wielkorządcy Egiptu, sprowadziwszy ie własnym kosztem do C. K. gabinetu starożytności.— Obadwa te posągi są iednakowey wielkości i kształtu, z czarnego granitu Egiptskiego, i wyobrażaią dwie kobiet siedzących (znanych pod nazwiskiem Isis), z głowami lwiemi w ubiorze opiętym, trzymaiąc w lewey ręce tak zwany klucz rzeki Nilu. Boki ich siedzenia ozdobione są hieroglifami i innemi obrazami, wszystko zaś wypracowanem iest z ową dzielnom Egiptskim właściwą czytością i ozdobnością. Te pomniki liczące się do zjawisk rzadkich w Europie, są tem kosztownieysze, ile że pomimo starożytności swoiey, przez kilkanaście wieków utrzymały się zupełnie dobrze.

Lombardzko-Weneckie Królestwo.

Jego Cesarzowicowska Mość Arcy-Xiążę Rainer Wice-Król Lombardzko-Weneckiego Królestwa przybył do Wenecyi dnia 7go Czerwca wpośrod huku dział, bicia we dzwony, i okrzyków niezmiernego mnóstwa Ludu. Podczas przeprawy na wodzie towarzyszyło Jego Cesarzowicowskiey Mci mnóstwo ozdobionych barek, a wysiadłszy na ląd udał się zaraz do metropolitalnego kościoła S. Marka, gdzie przy przepysznem oświeceniu odśpiewano pochwalny hymn Ambrożego. Jego Cesarzowicowska Mość udał się potem do Swoiego pałacu, gdzie z wrodzoną Sobie uprzeymością przyymował Władze cywilne i woyskowe. Lubo znużony podróżą zaszczycił iednakże obecnością Swoią teatr S. Benedetto, ieszcze tegoż samego wieczora. Nazaiutrz odprawiał popis woyska stoiącego osadą w Wenecyi.

Wiadomości zagraniczne.

Indye Wschodnie.

Z Madras donoszą pod dniem 27mym Stycznia o nowem zwycięztwie Anglików odniesionem dnia 31go Grudnia nad Holkarem, którego pobito na głowę, zabrawszy mu wszystkie tabory, wielbłądy i 7000 wołów etc. etc. Holkar po tym wypadku wysłał Deputowanych z oświadczeniem, że się poddaie Kompanii Wschodnio-Indyyskiey. Podpisano więc traktat bardzo korzystny dla Anglików, w którym położono warunek, aby Holkara wydano Anglikom, i aby zostawał w ich mocy, dopóki nie doydzie do wieku, w którymby zdołał prowadzić ster Rządu. Carar Wódz Pindarów który dniem przedtem złączył się był z Holkarem, podobnież prosił o łaskę, ofiaruiąc w zakład swoich synowców i innych krewnych. Oświadczył ón się (iak pisze Madraska gazeta Rządowa), że od tey chwili chce bydź nayposłusznieyszym, naywiernieyszym i nayuniżeńszym sługą wschodnio-Indyyskiey Kompanii, — Według doniesień o pomienioney bitwie z Holkarem, biły się woyska iego z rzadką dotychczas odwagą i zręcznością, szczególniey dzielnym był ogień z ich dział, a Mahratowie woleli raczey dać się zabiiać na działach swoich, aniżeli oddać ie nieprzyiacielowi. Ztąd pokazuie się, iak krwawą była ta bitwa, i iak krwawemi będą następuiące, — Gazeta Londyńska Kuryer czyni przytem uwagę, że teraz przyydzie zapewne czas, gdzie Angliia Panowanie swoie w Indyiach będzie mogła utrzymać nie samą tylko przemocą oręża, lecz także przez zasady mądrey i sprawiedliwey polityki, tudzież przez wzaiemną między Państwami Indyyskiemi zamianę dobrodzieystw i korzyści.

Urzędowa gazeta Kalkutska z dnia 2go Lutego umieściła dokładne zdanie sprawy o korzyściach, które w ciągu miesiąca Stycznia odniosły na Pindarach połączone dywizye Jenerałów Dankina, Marschala, Sir W. Keira, Browna, i Pułkownika Adama, Gdzie tylko Pindarów spotkano, wszędzie

)(

zmuszono ich do ucieczki, a rożnych ich Wodzów poiedyńczo ścigano i pobito. Dywizya Peiszwy pod Dowodztwem Agadszy, schroniła się do twierdzy Dszimenfal, lecz uderzyła na nią Dywizya Jenerała Smitha, która opanowawszy twierdzę, zabrała 70 dział, 83 słoniów, mnóstwo koni prześlicznych i znakomite skarby. Zdaie się, że na początku miesiąca Lutego, oprocz rozproszonych lecz nie podbitych Pindarów, nie było żadney iuż więcey siły zbroyney nieprzyiacielskiey, któraby stała na zawadzie planom Margrabiego Hastingsa, zmierzaiącym do ustalenia spokoyności w Indyiach wschodnich.

Ameryka Hiszpańska.

W numerze 95tym gazety naszey donosiliśmy o kilkunastu proskrybowanych Francuzach, którzy ze Zjednoczonych Stanów Ameryki północney wynieśli się nad rzékę Trinity do Prowincyi Texas w Ameryce Hiszpańskiey, dla założenia tam osady iakoby celem mieszkania tam spokoynie i pilnowania roli. Gazety i listy z Charlestownu datowane d. 3. Maia, nie przypisuią im atoli spokoynego sposobu myślenia. Jenerał Lallemand miał z taiemnemi zleceniami puścić się do Mexyku. Różnie podaią liczbę osób maiących należeć do tey wyprawy, iedni podaią ią na 2000, a drudzy na 4000 ludzi. Głównemi iey Naczelnikami są, Józef Bonaparte, były Marszałek Grouchy, i Girard.

Jeden dom kupiecki w Bilbao otrzymał listy z Mexyku dochodzęce do środka Marca. Donoszą one o zupełnem uspokoieniu pięknych tych Kraiów. Co dzień zgłaszaią się Dowodcy powstańców z żołnierzami, którzy pod rozkazami ich woiowali, składaiąc broń i żądaiąc dobrodzieystwa amnestyi. Między takowymi znayduie się ieden który twierdzi że iest potomkiem Montezumy, a który przybrał był tytuł oswobodziciela Ameryki. Wice-Krél Mexykański Don Ruiz de Apodaca wydał rozkaz, aby Duchownych, którychby na czela powstańców z bronią w ręku schwytano, zamykać do klasztorów w Mexyku i iak naysurowiey traktować. Officerowie stanu świeckiego, którychby z bronią w ręku poymano, maią bydź stawieni przed Sądy woienne, a skoro te uznaią ich toż samość, maią bydź skazani na śmierć, a ich tracenie ma zaraz nastąpić.

Rząd Buenos-Ayreski mianował P. de Foresta swoim jeneralnym Konzulem przy Zjednoczonych Stanach Ameryki północney.

Gazeta z Santiago (stolicy Chiliyskiey) umieściła datowane pod dniem 1wszym Stycznia 1818, a przez naywyższego Dyrektora Bernarda O'Higgins podpisane ogłoszenie niepodległości, wraz z manifestem, zawieraiącym pobudki tegoż ogłoszenia.

Hiszpaniia.

Z Madrytu d. 2. Czerwca. — Dnia 21go Maia wypłynęła z portu Kadyxeńskiego eskadra składaiąca się z 13stu okrętów pod zasłoną iedney fregaty, a wiozącą 2000 ludzi woyska lądowego. Słychać, że uda się do Limy w Państwie Peruwiiańskiem, i że uzbraiaią drugą eskadrę.

Przygotowania do tych wypraw idą tak szybko, iak tylko dozwalaią okoliczności na zawadzie stoiące, a po tem wszystkiem można się spodziewać, że w przeciągu iednego miesiąca cała wielka wyprawa gotową będzie do rozwinienia żagli. Do Kadyxu zawinął okręt naładowany karabinami z fabryki Biskayskiey, przeznaczonemi do tey wyprawy. Tym samym celem nadchodzi do Kadyxu codziennie mnóstwo amunicyi wszelkiego rodzaiu, mundurów i rynsztunków dla mocnego korpusu iazdy. Różne korpusy wszelkiego gatunku broni, które do wyprawy przezaczone są, ćwiczą się co dzień w obrotach woiennych, i przez długie pochody hartuią się do zniesienia trudów. — Podczas atoli, gdy straszne te przygotowania do skutku przychodzą, i gdy spodziewaią się pomyślnego skutku względem uspokoienia Ameryki, ponosi handel częstokroć dotkliwe ciosy. Morza okryte są korsarzami maiącemi bandery powstańców, tudzież awanturnikami wszelkiego Narodu, którzy dopuszczaią się rabunków iakie sobie tylko wystawić można. Tym sposobem zabrali na nowo kilkanaście okrętów, a między innymi ieden okręt płynący z Vera-Cruz, naładowany wielkiemi bogactwy.

Xiężniczka la Rocca Panienka młoda, i bardzo bogata, oddaną została do klasztoru, a zawiadowanie iey dobrami, powierzono pewnemu Radcy Kastylskiemu. Do tego surowego kroku miał Król przystąpić z tey przyczyny, ponieważ chciała zaslubić się pewnemu Szlachcicowi, na którego roszczenia do ręki Xiężniczki, Król nie zezwalał.

Kaznodzieia Królewski, Jenerał wszystkich Kapucynów w Hiszpanii, Oyciec Franciszek Solchaga, nakrył głowę w obecności Królewskiey, iako nowy Grand Hiszpański.

Francya.

Minister woyny ogłosił w dzienniku urzędowym instrukcyę względem dobrowolnych

zaciągów do woyska, których dozwola ustawa o zaciągach woyskowych z dnia 10. Marca. Według tey instrukcyi, którey rozporządzenia tylko są urządzaiące, nie mogą Szefowie korpusów pod żadnym pozorem przyymować kogo iako zaciągaiącego się dobrowolnie, dopóki ten przed urzędnikiem cywilnym nie podpisze swoiego oświadczenia się w tey mierze; urzędnik zaś cywilny nie może dopuścić żadnego zobowiązania się dla pułków Szwaycarskich, które się zaciągaią według własnego zwyczaiu i według własney kapitulacyi. Podobnież nie mogą zaciągi dobrowolne dopuszczonemi bydź do legiionu Hohenlohskiego, bez szczególnieyszego zezwolenia Ministra; ani do kompanii innych osiadłych sierżantów i szeregowych, do których dopuszczaią się tylko woyskowi ranieni, lub którzy do tego nabyli prawa 22go artykułu ustawy z dnia 10. Marca; ani nareszcie do kompaniy żandarmów, których zaciągi osobnym regulaminom podpadaią.

Według prywatnych listów z Paryża, mieli PP. Baring i Hope zawrzeć w samey rzeczy z Rządem Francuzkim umowę, mocą którey podięli się dostarczyć temuż Rządowi potrzebnych 40 miliionów przychodu, na przypadek, gdyby w roku bieżącym wyruszyć miało woysko Francyę zaymuiące. Lecz P. Kazimierz Perrier, który na osobnych posłuchaniach u Króla i u Xiążęcia Richelieu uskarżał się o takowe upośledzenie kapitalistów Francuzkich miał tyle wskorać, że PP. Barring i Hope przypuścili do tey pożyczki pięć Domów Francuzkich a mianowicie: Laffite, Hottingner, Delessert, Greffeuilh i Baguenault.

Dnia 6. Czerwca umarł na wygnaniu w Bruxellii, X. Massieu, były Deputowany Zgromadzenia narodowego i konstytucyyny Biskup w Beauvais, który głosował na śmierć Ludwika XVIgo.

Sąd Policyi poprawczey w Rennes odrzucił pod dniem 8. Czerwca podanie P. Dunoyera o niewłaściwość Sądu, odłożywszy dalsze rosprawy na dzień 20. Czerwca.

Włochy.

W Rzymie święcili niedawno trzey Kardynałowie w iednym dniu 15tu nowo mianowanych Arcybiskupów i Biskupów, każdy Kardynał w innym Kościele. Król oboiey Sycylii, prezentował znowu 13 Biskupów. — Czyniono przygotowania do policzenia w poczet Błogosławionych zmarłego Dominikana Hiszpańskiego nazwiskiem Posada.

Dostrzegacz Austryaki z dnia 23go Czerwca umieścił co następuie: „Naywiększa część Gazet zagranicznych umieszcza od nieiakiego czasu wiadomości o układach względem odstąpienia Xięstw Parmy, Piacencii i Gwastalli ze strony teraźnieyszey Posiadaczki na rzecz Infantki Hiszpańskiey Xiężniczki Lucca, głosząc raz, że takowe są ieszcze w robocie, drugi raz, że iuż przyszły do skutku. Zaręczamy powtórnie z pewnością, że tak iedna, iak i druga pogłoska nie maią żadney zasady; i że od czasu zakończonego Kongressu, nie było ani iedney czynności w tym względzie.“

„Jey Cesarzowicowska Mość Arcyxiężna Ludwika Xiężna Parmy, przyiedzie wkrótce do Wiednia dla odwiedzenia NN. Rodziców swoich, i ieszcze tego lata powróci do Państwa swoiego.“

„Do niedorzecznych pogłosek, należy i ta wiadomość, którą umieściła Niemiecka Gazeta powszechna w Nrze. 168 pod artykułem z Wiednia; iakoby świta Xięcia Metternicha Ministra spraw zewnętrznych odebrać miała rozkaz, przygotowania się w drogę na miesięcy sześć, Xiążę Jmć nie dnia 15. Lipca iak twierdzi owa wiadomość, ale przy końcu Czerwca wyieżdza do Karlsbadu. W reszcie nie zanosi się wcale nato, aby ziazd Monarchów w Akwizgranie, maiący nastąpić w miesiącu Wrześniu, trwał tak długo, aby go liczyć można na miesiące.“

Według wiadomości z d. 6. Czerwca, uskarżano się we Włoszech na ciągłe ulewy, przez które niebo od samego początku Maia ciągle prawie zakryte było chmurami, powietrzokrąg zaś zawsze zimny był i wilgotny, a czasem i grady spadały. Z tem wszystkiem nie zdaie się, aby co pola ucierpiały.

Niemcy.

Gazeta Wiedeńska z dnia 26go Czerwca umieściła następuiący Artykuł wzięty z Niemieckiey gazety powszechney:

Pisma publiczne z nad Menu donoszą pod d. 15. Czerwca:

„Od nieiakiego czasu, rozszerzyły się w Niemczech z rożnych stron rozmaite pogłoski o skutkach, któreby mogł i powinien za sobą pociągnąć, ów nowy kongres w Akwizgranie pierwszych Europeyskich Monarchów, niemniey o przedmiotach, względem których by Mocarstwa przy tey okoliczności układać się miały, co nawet ściągneło na siebie uwagę samychże Monarchow. Wszystko, co tylko służyć może do zbicia takowych wieści, przyiemnem będzie dla wielu. W tym względzie udzielamy następuiącą, zaspokaiaiącą wiadomość, czerpaną z pewnego źrodła; a miano-

)(2

wicie. Dwór Pruski nie chciał na zapytanie dyplomatyczne, żadnych czynić trudności, i przez urzędowe oświadczenia przyłożył się, do sprostowania doniesień które mu wiadome zostały, a tym sposobem dał dowód iak bardzo iest za tem, aby zbiiaiąc autentycznie, bezzasadne pogłoski sprawił pożądane zaspokoienie. Hrabia van der Goltz Marszałek nadworny i pełnomocny Minister Dworu Pruskiego, oraz Poseł na Seymie Związku Niemieckiego, odebrał w skutku tego instrukcyę od Dworu swoiego, aby w imieniu N. Króla Pruskiego dał osobliwe, a iak przy teraźnieyszych stosunkach ze wszech miar ważne oświadczenie; że nowy kongres w tem znaczeniu iak był Wiedeński, nie będzie w Akwizgranie, ani się o to umawiano, lecz tylko będzie ziazd rożnych Monarchow, dla którego wszelkie zmiany territorialne są obcemi; że obok tem mocnieyszego utwierdzenia węzłów przyiaźni między Monarchami, będzie głównym iego celem, dla zabezpieczenia i utrzymania powszechney spokoyności i powszechnego pokoiu w Europie oznaczyć stanowisko dla Niemiec, które obiąć będą musiały wtenczas, gdy woyska sprzymierzonych zaymuiące Francyę, z oneyże ustąpią. Nakoniec dodano, że z tego powodu, iż tu nie ma mowy o żadnym Kongressie, ale iedynie o przyiacielskim i poufnym zieździe Monarchow, żaden Ajent dyplomatyczny obcych Dworów i Monarchów, do tego ziazdu dopuszczonym nie będzie." To samo oświadczenie w formie okólnika, rozesłała Ambassada Pruska w Paryżu, do Posłów innych Dworów tamże będących."

Dnia 17. Czerwca N. Królowa Wirtembergska powiła szczęśliwie Xiężniczkę.

Małżonka Józefa Bonapartego przybyła z rodziną swoią do Bad-Ems. Pisma publiczne zapewniaią, że kazała wyraźnie zaprzeczyć pogłoskę o zaślubieniu starszey iey córki z synem P. Muratowey.

Szwecya i Norwegiia.

Sąd Seymowy, którego domagał się Wydział konstytucyyny, celem rozpoznania czynności, podczas przeszłorocznego strzeżenia brzegów od przemycaiących towary, zebrał się poraz pierwszy d. 28. Maia, i miał d. 13. Czerwca odprawiać dalcy posiedzenia swoie. Mowią że Radca Stanu i Wice-Admirał Baron Cederström, oskarzony iako Jenerał-Adjutant zdaiący sprawę w interessach marynarki i sprawuiący na Seymie służbę Wielkorządcy, odrzucił Admirała Barona Stedingk, iako owoczesnego mówcę Sądu Seymowego.

W drukowanym Protokule głosowania Wydziału konstytucyynego, znayduie się w tym przedmiocie między innemi następuiące oświadczenie Jędrzeja Danielsfona Deputowanego włościanina ze wsi Elfsborgslehn: „Odpowiedzialność Ministrów, nie tylko ku obronie praw Ludu wynaleziona. Jest ona warównią naydzielnieyszą potęgi Panuiącego, iest stróżem spokoyności iego, obroną iego sławy. Nieszczęśliwość Królów powstawała zawsze z błędów popełnionych przez ich Ministrów. Ochraniać błędy takowe, iestże to bydź wiernym swoiemu Królowi? i gdybym w przekonaniu, że doradca Króla moiego, uchybia swoiemu obowiązkowi, i staie się niegodnym Jego zaufania, wstrzymywał się od powołania go przed prawo do odpowiedzialności; cożbym wtenczas innego robił, iak nie uwłaczał Królowi moiemu w uczestnictwie prawa do owych błogich skutków wolności Szwedzkiey, które nayważnieyszem iest dla niego? Nie widzieliżeśmy cnotliwych Ministrów, ocalaiących sławę Królów swoich przez to, że się im narazić poważyli. Miałżebym ia, powołanie maiąc równe z nimi mówienia w imieniu Oyczyzny, wahać się, abym się nie naraził któremu z Ministrów, chcąc służyć moiemu Królowi, chcąc Jego doradcóm dać uczuć węzeł, bez którego sam Król nie waży się nigdy, polegać na ich mądrości i troskliwości?"

Przyiechali do Lwowa od dnia 3go do 5go Lipca.

W. Brześciiański, z Przemyśla. — JW. Komarnicki Hrabia, z Rossyi. — JW. Kriebel C. K. Starosta Cyrkułowy, z Brzeżan. — W. Mączkowski Leon, z Polski. — JW. Pawłowski Antoni Hrabia, i W. Rylski Antoni, z Zółkwi. — P. Schweicer Franciszek z Brodów. — W. Woyna Piotr, z Zółkwi.

Wyiechali ze Lwowa od dnia 1go do 5go Lipca.

JW. Baworowski Hrabia, do Tarnopola. — JW. Bukowski Hrabia, do Węgier. — W. Cybulski Józef. do Zółkwi. — JW. Deboli Hrabi., do Jasła. JW. Dzieduszycki Hrabia. do Złoczowa. — JW. Humnicki Fabiian Hrabia, do Zółkwi. — W. Haydel Baron, do Stanisławowa. — W. Jaszowski, do Przemyśla. — W. Krukowiecki, do Lubienia. — W. Łonczyński, do Glinian. — W. Markowski Alexander, do Trenczyna. — JW. Oreilly Hrabina, do Wiednia. W. Olszewski, do Lubienia. — JW. Potocka Alexandra Hrabina, do Brzeżan. — W. Rylski Ignacy, do Sambora. — W. Roman, były Rotmistrz Polski, do Lubienia. — W. Rakowski, do Rossyi. — JW, Starzyński Alexander Hrabia, do Hołtowa — W. Werenko Baron, do Sambora — WW. Władkowie Tomasz i Ignacy, do Lubienia. — W. Wodziński Jan, do Polski. — JX. Way Lewis, do Wiednia.